

Temaplan Integrering

Integrering av innvandrere i
lokalsamfunnet
2026-2031

Sammen
skaper vi
muligheter

1. Innledning.....	3
Sammendrag.....	3
1.1. Bakgrunn.....	3
1.2. Definisjoner	6
2. Mål og innsatsområder.....	8
2.1 Målsettinger for Integrering.....	8
2.1.1 Holdningsarbeid, hverdagsintegrering og mangfold	10
2.1.2 Utdanning og kvalifisering.....	15
2.1.3 Arbeid og rekruttering.....	22
2.1.4 Folkehelse, levekår, økonomi og bolig.....	25
3. Kunnskapsgrunnlag og medvirkning	30
3.1 Kunnskapsgrunnlag	30
3.1.1 FNs bærekraftsmål	31
3.1.2 IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet).....	32
3. 2 Medvirkningsprosess.....	32
4. Rammeverk for vår lokale integreringspolitikk.....	33

1. Innledning

Sammendrag

Namsos kommune skal være et trygt og godt sted å bo – for alle. Kommunens innbyggere skal møtes med respekt og likeverdige muligheter til å delta i fellesskapet, uavhengig av hudfarge, språk, livssyn, legning, funksjonsevne eller hvilken livssituasjon de står i.

Tilflyttere med innvandrerbakgrunn utgjør en viktig og voksende del av Namsos-samfunnet. De kommer med kompetanse, andre perspektiver og kultur. For at

dette mangfoldet skal komme lokalsamfunnene til gode, må vi aktivt legge til rette for integrering og inkludering.

For å lykkes med integrering i Namsos kommune, er det viktig med tydelige mål og konkrete innsatsområder. I kapittel to presenteres de viktigste målene og hvordan kommunen og innbyggerne kan arbeide for å nå dem. Først beskrives generelle målsetninger for integrering nasjonalt, deretter de fire hovedområdene vi har identifisert lokalt. Disse er

- holdningsarbeid, hverdagsintegrering og mangfold
- utdanning og kvalifisering
- arbeid og rekruttering
- bolig, økonomi, folkehelse og levekår

Innenfor holdningsarbeid, hverdagsintegrering og mangfold er hovedmålene å sikre frihet og inkludering for alle, å fremme hverdagsintegrering og mangfoldsstolthet og bygge tilhørighet og fellesskap for alle. Innenfor utdanning og kvalifisering er hovedmålene å sikre at alle bosatte flyktninger og innvandrere oppnår kompetanse og kvalifikasjoner som gir dem mulighet til å fullføre utdanning og kvalifisere seg for arbeidslivet. Når det gjelder arbeid og rekruttering er hovedmålsetting å få flere innvandrere med en god og stabil tilknytning i arbeidslivet. Redusere økonomiske forskjeller og familiefattigdom og sikre egnet og stabil bolig for alle er hovedmålene i det siste innsatsområdet. Tiltak blir definert i de ulike organisasjonenes virksomhetsplaner.

Denne temaplanen viser hvordan Namsos kommune, sammen med næringslivet og innbyggerne, skal legge til rette for et samfunn preget av både integrering og inkludering av innvandrere.

Temaplanen bygger på en bred medvirkningsprosess, FNs bærekraftsmål og kunnskapsgrunnlag fra lokale, nasjonale og internasjonale kilder.

1.1. Bakgrunn

Namsos kommune vedtok i 2024 en kommunal planstrategi for perioden 2024–2027. Strategien er å utarbeide en temaplan for integrering. Integrering berører mange av kommunens tjenester, næringslivet, sivilsamfunnet og enkeltpersoner. Temaplanen skal bidra til å konkretisere hvordan kommunen, i samarbeid med disse aktører, kan legge til rette for inkludering, deltagelse og tilhørighet for alle. Temaplanen er tverretatlig utarbeidet av Namsos opplæringssenter, Innvandrertjenesten i Namsos og Nav.

Bosetting av flyktninger er i dag en frivillig oppgave for kommunene, men skjer i tett samarbeid med fylkeskommunen og staten. Per 2025 har Namsos en innvanderandel på 10,1 %, som inkluderer både arbeidsinnvandrere, tidligere flyktninger og norskfødte barn med innvanderforeldre.

I Namsos bor det per 1. januar 2025 1 529 innvandrere, der de fleste kommer fra landene Polen, Syria, Eritrea, Tyskland, Litauen, Somalia, Sverige, Ukraina, Irak og Pakistan. De kommer for arbeid, familiegenforening, beskyttelse eller utdanning. Erfaring viser at lengre botid gir bedre integreringsresultater innen språk, utdanning, arbeid og deltagelse i lokalsamfunnet.

Regjeringens virkemidler for integrering er blant annet integreringsloven, introduksjonsprogrammet, Jobbsjansen, frivillig innsats og målrettede tiltak i områder med store levekårsutfordringer.

Denne planen omfatter integrering i et bredt samfunnsperspektiv, med særlig vekt på hverdagsintegrering, inkludering i lokalsamfunnet, deltagelse i frivillighet og kultur, samt samarbeid mellom kommune, næringsliv og innbyggere. Dette i tillegg til utdanning, kvalifisering og arbeid.

Hvorfor en temaplan for integrering?

Temaplanen for integrering skal være et strategisk styringsverktøy som gir tydelig retning for kommunens arbeid med integrering. Planen skal sikre at alle strategier og tiltak for bosatte flyktninger og innvandrere forankres i felles mål og føringer, i tråd med kommuneplanens samfunnsdel (2020–2032).

Temaplanen kan være et godt verktøy slik at de enkelte tjenesteområdene kan utarbeide konkrete tiltak gjennom egne handlings- og virksomhetsplaner. Dette gir en helhetlig tilnærming og sikrer at integreringsarbeidet blir en del av

kommunens ordinære styringssystem, koblet til økonomiplan, budsjett og årsrapportering.

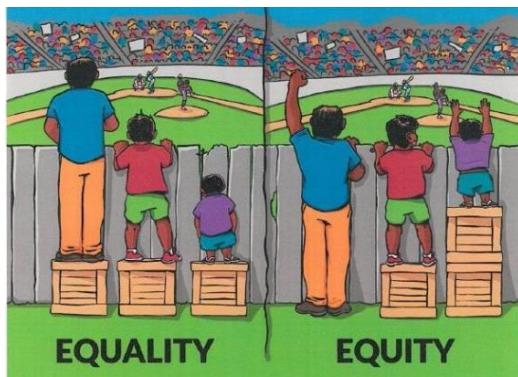
Integreringspolitikken skal bidra til at samfunnet høster fordelene ved innvandring, samtidig som vi reduserer utfordringer. Norge har oppnådd gode resultater sammenlignet med andre land, særlig når det gjelder flyktningers overgang til arbeid. Likevel står vi overfor barrierer som lav utdanning, svake norskferdigheter, vedvarende lavinntekt, diskriminering og negativ sosial kontroll. Disse utfordringene forsterkes når økonomien er krevende for både innbyggere og næringsliv, og gjør det desto viktigere å satse på tidlig innsats, språk, nettverk og samarbeid med arbeidsgivere.

Hva mener vi med integrering?

Integrering handler om å skape et helhetlig samfunn der alle innbyggere har like muligheter til å delta, samtidig som kulturelt mangfold respekteres. Det betyr at personer med innvanderbakgrunn skal inkluderes som likeverdige deltagere i storsamfunnet, samtidig som de kan bevare sin identitet og sitt kulturelle fellesskap.

Denne temaplanen omfatter både bosatte flyktninger og arbeidsinnvandrere. Planen har ikke særskilte innsatsområder for personer som bor på asylmottak.

Planen gir et overordnet bilde av status og utfordringer i Namsos, og peker ut prioriteringer og strategier for å oppnå vellykket integrering. Den bygger på prinsippet om like rettigheter og muligheter for alle. Like muligheter betyr ikke alltid like tiltak – noen ganger må vi behandle folk ulikt for å oppnå reell likestilling.

Interaction Institute for Social Change | Artist: Angus Maguire.
interactioninstitute.org and madewithangus.com.

Ifølge forskning fra instituttet NIBR ved OsloMet er fem faktorer avgjørende for å lykkes med integrering:

1. Språk – Norskopplæring i praksis gir best resultater.
2. Nettverk – Sosiale relasjoner og møteplasser øker sjansen for arbeid og deltagelse.
3. Arbeidsgivers rolle – Samarbeid med næringslivet er nøkkelen til jobbmuligheter.
4. Tett oppfølging – Forventninger og individuell oppfølging i introduksjonsprogram gir bedre resultater.
5. Samarbeid – God koordinering mellom Nav, voksenopplæring og flyktningetjenesten gir høyere måloppnåelse.

Å lykkes med integrering gir store gevinstar – både for den enkelte og for samfunnet. Et inkluderende lokalsamfunn styrker psykisk helse, forebygger utenforskap og reduserer sosiale forskjeller. Det gir også økonomiske fordeler gjennom økt sysselsetting og lavere kostnader til helse- og sosialtjenester.

Hva kreves for god integrering?

Vellykket integrering skjer når alle parter bidrar. Den enkelte må ta ansvar for egen innsats, men kommunen og andre aktører må legge til rette med gode systemer og tilgjengelige tjenester av høy kvalitet. Lokalsamfunnet – naboer, arbeidsgivere, kolleger og frivillige – spiller en nøkkelrolle.

Frivilligsentralen og lokale lag bidrar med lavterskel møteplasser for sosial kontakt og språktrening. Kommunen har mottatt IMDis Bosettings- og integreringspris (2024) for sitt systematiske arbeid med arbeidsrettet introduksjonsprogram og tett samarbeid med frivillighet og næringsliv.

Gjennom brukermedvirkningen har vi fått tydelige svar: Integrering lykkes når folk forstår hverandres kulturer, når tjenester samarbeider godt, og når alle finner sin plass i samfunnet. Det handler om språk, vennskap, tilhørighet og mulighet til å delta i arbeid, fritid og lokalsamfunn. Mange peker på at integrering også betyr å bevare egen identitet samtidig som man blir en del av fellesskapet.

Fortrinn i Namsos:

- Sterkt frivillig engasjement, og mange lag og foreninger.
- Lang erfaring med bosetting av flyktninger.
- Mange bedrifter som tilbyr praksisplasser og samarbeid med NAV og Namdal Næringsforening, selv i en krevende økonomisk situasjon.

1.2. Definisjoner

Anmodning: er en henvisning om et antall flyktninger staten ber en kommune om å bosette. Kommunen vedtar selv hvor mange flyktninger de skal bosette i løpet av året.

Arbeidsinnvandrer: En arbeidsinnvandrer er en person som har lovlig opphold i Norge for å jobbe.

Asylsøker: En asylsøker er en person som søker om asylstatus og beskyttelse som flyktning. Personen er kun asylsøker inntil søknaden deres er avgjort av UDI.

Bosatt: En flyktning er bosatt når han eller hun ankommer kommunen som har vedtatt å bosette han eller henne.

Familieinnvandring/gjenforening: De som søker om dette er vanligvis ektefelle, samboer eller barn av en som bor i Norge. De får opphold enten fordi de har familie som bor lovlig i Norge, eller er gift med en norsk statsborger.

Flyktning: Person som har fått innvilget asylsøknad og fått status som flyktning, eller opphold etter FNS flyktningkonvensjon.

Hverdagsintegrering: Hverdagsintegrering skjer der folk møtes i små og store fellesskap, på formelle og uformelle arenaer som på arbeidsplassen, i barnehage og skole, i bo- og nærmiljø, i kulturlivet og gjennom engasjement i frivillige organisasjoner og andre deler av sivilsamfunnet. Med økt digitalisering er også sosiale medier viktige virtuelle møteplasser, særlig for barn og unge. Fordi hverdagsintegrering er noe som skjer i møter mellom mennesker, er det ikke noe som kan vedtas eller gjøres av det offentlige alene.

Inkludering:

Organisatorisk inkludering tar for seg det fysiske miljøet, noe som betyr at alle skal få komme seg til steder. Sosial inkludering vil si at alle skal få mulighet til et sosialt fellesskap. Faglig inkludering handler om et faglig fellesskap, som skal gi alle muligheter til mellommenneskelig kommunikasjon og til å delta i et demokratisk samfunn. Objektiv inkludering blir sett utenfra og vurdert av andre, og subjektiv inkludering er personens egne tanker om inkluderinga.

Innvandrer: Person som har opphold og bor i Norge, men er født i utlandet av utenlandskfødte foreldre og fire utenlandskfødte besteforeldre.

Innvanderbarn: et barn som er født av to utenlandske foreldre. Kan være født både i Norge eller i utlandet.

Integrering handler om å bli en del av samfunnet. Det betyr at du lærer språket, får kunnskap om lover og regler, og deltar i arbeid, utdanning og

fritidsaktiviteter. Du beholder din egen kultur, men tilpasser deg også det nye samfunnet.

Minoritetsspråklig: både barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk.

Negativ sosial kontroll er når enkeltpersoner blir begrenset i sine valg og friheter gjennom press, trusler eller overvåkning fra familie eller nettverk. Dette kan gjelde valg om utdanning, arbeid, venner, fritid, religion eller ekteskap, og det strider mot retten til selvbestemmelse og likestilling.

Oppholdstillatelse: Tillatelse til å oppholde seg i Norge utover tre måneder.

Personer med innvandrerbakgrunn: Innvandrere og norskfødte med innvanderforeldre utgjør til sammen personer med innvandrerbakgrunn.

Sivilsamfunnet: den delen av samfunnet som består av frivillige organisasjoner, ulike interessegrupper og individer, som kommer sammen for å fremme en politisk sak eller løse en oppgave i fellesskap på frivillig grunnlag. Sivilsamfunnet kan også forstås som den delen av samfunnslivet som verken ligger innenfor offentlig eller privat sektor (næringslivet) - altså hver enkelt innbygger.

Særskilt språkopplæring: Skal bestå av forsterket opplæring i norsk. Ved behov skal eleven også få morsmålsopplæring, tospråklig opplæring i fag eller begge deler. Elever som har et annet morsmål enn norsk (eller samisk) har rett til særskilt språkopplæring fram til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen.

Sosialhjelp: ytelse som gis til personer som ikke selv kan dekke nødvendige utgifter til livsopp hold. Formålet er å sikre akseptable levekår, sosial og økonomisk trygghet, og bidra til hjelp til selvhjelp.

2. Mål og innsatsområder

Temaplanen tar utgangspunkt i nasjonale målsettinger for integrering. Med hjelp av disse, samt lokale tall og brukermedvirkning, har vi kommet fram til fire innsatsområder.

2.1 Målsettinger for integrering nasjonalt

Nasjonal kunnskap viser at integreringen hemmes av faktorer som arbeidsledighet, sosial isolasjon, økonomiske utfordringer, dårlige levekår og negativ sosial kontroll.

Regjeringens strategi *Integrering gjennom kunnskap* (2019–2022) bygger på fire hovedområder, som vi benytter som utgangspunkt i denne planen.

Stortingsmelding 17 *Om integreringspolitikken – Stille krav og stille opp* viderefører denne strategien, men tar samtidig høyde for variasjonene i innvandringen.

Språk er en nøkkel til integrering – både norsk, dialekt og yrkesrettet språk. Investering i utdanning og kvalifisering for nyankomne er både samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for langsiktig inkludering.

Man ser nasjonalt at innsatsområder henger tett sammen. Det er tett sammenheng mellom likestilling, deltagelse i arbeidsmarkedet og gode levekår for familiens barn. Det er sammenheng mellom hverdagsintegrering, tillit til offentlige hjelpetjenester, trygge lokalsamfunn og skoleresultater. Grunnleggende kunnskaper i norsk og om det norske samfunnet, er avgjørende for deltagelse i arbeids- og samfunnsliv både for barn og voksne.

Prioriterte innsatsområder i Namsos

Namsos kommune har arbeidet med de fire hovedområdene over tid, og har i forbindelse med arbeid med temaplanen en oppdatert status innen områdene. Kommunen har en solid struktur og gode tiltak innen utdanning og arbeid, men har fortsatt behov for å styrke innsatsen når det gjelder hverdagsintegrering.

2.1.1 Holdningsarbeid, hverdagsintegrering og mangfold

Beskrivelse av innsatsområde:

Holdningsarbeid, hverdagsintegrering og mangfold handler om å skape gode rammer for deltagelse i lokalsamfunnet, slik at alle innbyggere opplever tilhørighet, trygghet og like muligheter. Arbeidet er delt inn i to innsatsområder:

1. Hverdagsintegrering og frihet fra negativ sosial kontroll

Dette innsatsområdet omfatter tiltak som gjør det enklere for nybosatte å delta i hverdagslivet – gjennom språk, arbeid, utdanning, fritidsaktiviteter og sosiale møteplasser. Samtidig skal kommunen bidra til å forebygge og bekjempe negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og andre praksiser som begrenser individets

frihet og rettigheter. Arbeidet krever samarbeid mellom kommunen, frivillige organisasjoner og nasjonale aktører, og skal sikre at alle får mulighet til å leve frie og selvstendige liv.

2. Mangfolds- og holdningsarbeid

Dette innsatsområdet handler om å bygge et inkluderende fellesskap der alle innbyggere – uavhengig av bakgrunn, funksjonsevne, kjønn, legning eller livssyn blir sett, hørt og verdsatt. Arbeidet omfatter forebygging av utenforsk, økt bevissthet om fordommer og etablering av trygge arenaer for dialog og samhandling.

Kommunen skal legge til rette for kunnskapsdeling og aktiviteter som fremmer respekt for ulikheter og motvirker diskriminering. Målet er et lokalsamfunn der mangfold ses som en ressurs, og der holdningsarbeid bidrar til å redusere fordommer og bygge tillit mellom mennesker.

Begge innsatsområdene er avgjørende for sosial bærekraft og et velfungerende lokalsamfunn. For å vurdere status og utvikle målrettede tiltak, må vi se til både nasjonale data og lokale erfaringer fra brukermedvirkning.

Holdningene til innvandring i Norge påvirker i stor grad hvordan innvandrere blir inkludert og akseptert. Befolkningen nasjonalt er delt i synet på hvem som skal tilpasse seg mest – innvandrere eller majoritetssamfunnet – og dermed også i synet på integreringsstrategier. Det er bred enighet om at innvandrere bør tilpasse seg til en viss grad, men uenighet om hvor mye tilpasning som er rimelig, og hvor strengt myndighetene skal håndheve dette. De som mener innvandrere må tilpasse seg mest, uttrykker bekymring for at innvandring kan true norsk kultur og samhold.

Kontakt mellom mennesker med ulik bakgrunn reduserer fordommer og mistillit. Hverdagsintegrering – daglig samhandling på felles arenaer – bygger broer og skaper forståelse. Der slik kontakt mangler, oppstår ofte parallelksamfunn.

Vi ønsker et lokalsamfunn som bygger på aksept, respekt og likeverd, der mangfold ses som en styrke og ikke som et problem. Fellesskapene skal være trygge og inkluderende, med reell deltagelse og representasjon fra alle grupper.

FNs bærekraftmål som er relevante for området

Status for Namsos kommune i dag:

1.Hverdagsintegrering er en nøkkel for å bygge fellesskap og forebygge utenforskning. Dette handler om deltagelse i lokalsamfunn, frivillighet, kulturliv og møteplasser som skaper tillit og tilhørighet. Kulturutveksling og frivillig arbeid er viktige arenaer for å bygge relasjoner. Tiltak som Prosjekt Frihet og undervisning ved Namsos Opplæringsssenter bidrar til å styrke kunnskap om norske verdier og rettigheter.

Generelt deltar innvandrere i noe mindre grad i organiserte fritidsaktiviteter og frivillighet, men de er overrepresentert i religiøse og humanitære organisasjoner. Det er derfor behov for å synliggjøre innvandrerorganisasjoners rolle, og legge til rette for bredere deltagelse i kultur, idrett og frivillighet. Sivilsamfunnet har en sentral rolle som brobygger og informasjonsformidler, og bør styrkes gjennom tilskudd, samarbeid og etablering av møteplasser.

Lag og foreninger har ingen inndeling etter nasjonalitet og nasjonalt er tallene for små til at de offentliggjøres lokalt. Barn og unges deltagelse er et særlig viktig område. Ved kunnskapsinnehenting var det ikke mulig å finne tall på lokal deltagelse i fritidsaktiviteter. Generelt sett viser nasjonale data at barn med innvanderbakgrunn deltar i mindre grad i fritidsaktiviteter enn andre barn, ofte på grunn av økonomiske barrierer. Hele 39 prosent av disse barna tilhører husholdninger med vedvarende lavinntekt. Namsos kommune dekker fritidsaktiviteter for bosatte flyktningbarn inntil 5 år etter bosetting. Økonomiske støtteordninger, som for eksempel Fritidskortet, kan være avgjørende for å sikre at alle barn får mulighet til å delta i minst én fritidsaktivitet. Minoritetsjenter er spesielt underrepresentert i idretten, noe som understreker behovet for å redusere også kulturelle barrierer.

Språkferdigheter og tydelig tilgjengelig informasjon om lokale aktiviteter er avgjørende for at nyankomne skal kunne bruke sine ressurser og delta aktivt i

lokalsamfunnet. Frivilligheten tilbyr sosiale møteplasser og språkkafe i dag og biblioteket tilbyr digi-hjelp. Brukermedvirkningen viser at det fortsatt finnes muligheter for å styrke informasjonen om ulike aktiviteter og tilbud.

Namsos kommune tilbyr integreringsstøtte til enkeltpersoner, lag og foreninger som skaper møteplasser og aktiviteter for nybosatte flyktninger. Kommunen har støttet tiltak til kafeaktivitet av Hypergjengen, leie av lokale til Afghansk forenings feiring av høytid, sosialt arrangement av den eritreiske forening i Namsos og kveldsmat arrangert av Namsos IL fotball. Alle tiltak synliggjøres i Friskusportalen /Opplev Namsos, som gjør det enkelt å finne lokale aktiviteter og frivillig arbeid.

I Namsos kommune er det økende oppmerksomhet rundt negativ sosial kontroll, særlig i møte med nyankomne flyktninger og innvandrere. Kommunen har etablert tverrfaglig samarbeid mellom helsesykepleiere, migrasjonslege, innvandrerertjenesten og opplæringssenteret for å fange opp og forebygge negativ sosial kontroll.

2.Namsos kommune har i kommuneplanens samfunnsdel forankret et tydelig mål om å være preget av toleranse, likebehandling og åpenhet. Likevel viser nasjonale erfaringer at innvandrere i større grad enn øvrig befolkning opplever diskriminering, hatytringer og urettferdig behandling. FAFO (2024) peker på et tydelig gap mellom opplevd tilhørighet og hvordan personer med innvandrerbakgrunn oppfatter at de blir sett av andre – kun 32 % føler at de blir oppfattet som norske.

Hovedfunn i brukermedvirkning:

Gjennom brukermedvirkningen ble vi kjent med en opplevelse av at det er vanskelig å få et lokalt nettverk. Kontakten oppleves som overfladisk, og flere kunne ønske seg å knytte tettere bånd med etnisk norske i lokalbefolkningen.

Bruktermedvirkningen viser at integreringen i Namsos oppleves som god, men tidkrevende. Mange innvandrere ønsker å bidra og være en ressurs, men opplever utfordringer med å komme inn i norske nettverk. Det er behov for flere møteplasser, kulturutveksling og personlig informasjon om tilbud – ikke bare digitale kanaler. Holdningsarbeid ble løftet fram som viktig, særlig å være mer inkluderende i hverdagen og bygge gjensidig kulturforståelse. Sivilsamfunnet må være aktive brobyggere. Det er viktig å «framsnakke», hilse og tørre å ta kontakt. Arbeid med holdninger må også rettes mot voksne. Være inkluderende og senke forventninger til «perfekt norsk» eller rask tilpasning.

Medvirkningen viser at det er behov for å styrke gjensidig kulturforståelse og jobbe med holdninger i befolkningen. Mange nordmenn er positive, men integrering skjer ofte bare i jobb eller organisert frivillighet – ikke i hverdagslivet.

Gjennom analyse av brukerinnspill har kommunen behov for større innsats på følgende områder:

- **Fritidstilbud** – sikre at alle har tilgang til meningsfulle aktiviteter.
- **Lag og foreninger** – øke deltagelse og inkludering i frivilligheten.
- **Hverdagsintegrering og tilhørighet** – styrke sosial deltagelse og opplevelsen av å høre til.
- **Møteplasser** – legge til rette for kulturutveksling, informasjon og relasjonsbygging.
- **Bygge tillit** mellom innvandrere og offentlige tjenester
- **Styrke nettverk og møteplasser** for sosial deltagelse
- **Øke kulturkunnskap begge veier**

Økt innsats på disse områdene kan gi positive ringvirkninger for språkutvikling, mobilitet, nettverksbygging og deltagelse i arbeidslivet.

Utfordringer

Mange innvandrere har begrensede norskferdigheter, noe som gjør det vanskelig å delta på sosiale arena.

Selv om mange kommer i jobb, viser nasjonale tall at enkelte grupper – særlig arbeidsinnvandrere fra Øst- og Sentral-Europa – er lite integrert i lokalsamfunnet og har lav deltagelse i frivillighet og politikk.

Nasjonale tall viser at det er krevende for mange arbeidsinnvandrere å etablere sosiale relasjoner med nordmenn. En forklaring kan være at enkelte arbeidsinnvandrere ikke har rettigheter til norskopplæring. Manglende møteplasser og kulturelle barrierer kan gjøre at noen opplever ensomhet og utenforskap.

Barn med innvandrerbakgrunn deltar mindre i fritidsaktiviteter, blant annet på grunn av økonomiske barrierer. Dette kan øke risikoen for utenforskap.

Flere innvandrere opplever usikkerhet eller lav tillit til offentlige tjenester blant annet barnevern og helsetjenester.

Transportutfordringer og manglende oversikt over aktiviteter kan gjøre det vanskelig å delta i fritidstilbud. Informasjon må være mer tilgjengelig og tilpasset språk og kultur.

Hovedmål	Delmål	Indikator
Sikre frihet og inkludering for alle	<i>Forebygge negativ sosial kontroll, fjerne barrierer og styrke demokrati, rettstat og menneskerettigheter.</i>	Antall flerkulturelle arrangementer og lavterskelaktiviteter per år.
Fremme hverdagsintegrering og mangfoldsstolthet	<i>Skape møteplasser og aktiviteter for språktrening og sosial deltagelse, samt styrke tilhørighet og fellesskap for alle.</i>	<i>Brukertilfredshet blant minoritetsgrupper i møte med kommunale tjenester.</i>
Bygge tilhørighet og fellesskap for alle	<i>Sørge for relevant, flerspråklig informasjon og fremme dialog mellom innvandrere og offentlige tjenester.</i> <i>Øke kunnskap om kultur og verdier, synliggjøre ressursene i et mangfoldig samfunn og skape stolthet over mangfold.</i> <i>Verdsette frivillig innsats, øke deltagelsen i kultur, idrett og frivillighet, og sikre at alle barn får minst én fritidsaktivitet ved å redusere økonomiske barrierer.</i>	<i>Levekårsundersøkelsen kan gi svar på forhold vedrørende trivsel, inkludering og livskvalitet.</i>

Strategier:

For kommunen:

- Tilpass tjenester til ulike gruppens behov, unngå standardløsninger.
- Bruk tilbakemeldinger aktivt for å forbedre tilbudet.
- Gjennomfør jevnlige undersøkelser blant flyktninger for å identifisere nye behov.
- Sikre tilgang til helse og fritidsaktiviteter.
- Oppmuntre flyktninger til å delta i

For sivilsamfunnet:

- Vis respekt for ulikhet og vær bevisst egne holdninger og fordommer.
- Lær mer om ulike kulturer og mangfold gjennom kurs, møter eller frivillig arbeid.
- Inviter naboer og nye beboere til sosiale sammenhenger og lokale aktiviteter.
- Hilse, småprate og vise åpenhet og tålmodighet i hverdagen.
- Skap uformelle møteplasser der folk kan møtes naturlig.
- Engasjer deg i nærmiljøet og frivillige aktiviteter.

- kulturarrangementer og frivillighet.
- Tilrettelegg for lavterskel møteplasser og uformelle sosiale arenaer.
 - Gi nyankomne tilpasset informasjon om lokale fritidstilbud og frivillige aktiviteter.
 - Tilby foreldre-kurs på flere språk om skole-hjem-samarbeid, oppvekst og kulturforskjeller.
 - Sørg for flerspråklig, lettfattelig informasjon både digitalt og fysisk.
 - Tilby nødtelefon på morsmål.
 - Forankre mangfold som verdi i hele organisasjonen.
 - Tilby støtteordninger og utstyrspool for å redusere økonomiske barrierer for barn og unge.
 - Gjennomfør informasjonskampanjer på flere språk for å styrke valg deltakelse.
 - Prioriter personlig kontakt fremfor digitale mobiliseringstiltak.
 - Utvid forståelsen av politisk deltagelse og styrk lokale nettverk.
- Ta initiativ til åpne og inkluderende arrangementer og inviter med andre.
 - Samarbeid om praktiske løsninger, som transport til og fra aktiviteter.
 - Legg til rette for deltagelse for alle, og bruk av økonomiske støtteordninger ved behov.
 - Del kunnskap og ressurser for å styrke fellesskapet.

2.1.2 Utdanning og kvalifisering

Beskrivelse av innsatsområdet

«Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid» gjelder for mange innvandrere som kommer til Norge. Den har som formål å integrere innvandrere

i det norske samfunnet, gjennom å legge til rette for at de får gode norskkunnskaper og kunnskap om norsk samfunnsliv.

For å få en utdanning i Norge, og kvalifiseres til en jobb, er språk et nøkkelord. Å lære det norske språket er en viktig del av en integreringsprosess.

Barnehage og skole skal skape et inkluderende fellesskap som fremmer helse, trivsel og læring for alle elever. Et trygt og godt barnehage- og skolemiljø bygges gjennom fellesskap, tilhørighet og en kultur der elever støtter hverandre og reagerer på mobbing og krenkelser. Inkludering innebærer at alle barn og elever får delta, samarbeide, lære og bli anerkjent. Barnehage og skole må ta hensyn til mangfold og fremme verdier som respekt, vennskap og tillit. Når barn og elever blir møtt med respekt og anerkjennelse, styrkes deres følelse av tilhørighet og tro på egen framtid.

Kommuneplanenes samfunnsdel sier at Namsos kommune skal sikre gode oppvekst- og læringsmiljø gjennom tverrfaglig samarbeid, inkludering og sosial utjevning. Kommunen skal legge til rette for læring for alle, motvirke utenforskaps og støtte kvalifisering til arbeid og utdanning, særlig for flyktninger.

FNs bærekraftmål som er relevante for området

Barnehage

Barnehageloven sikrer at barnehagen fremmer omsorg, lek, læring og danning i samarbeid med hjemmet. Barnehagen skal være inkluderende, verdsette mangfold, fremme likeverd og bidra til sosial deltagelse og livsmestring. Et trygt miljø og opplevelse av fellesskap er avgjørende for barnas trivsel og utvikling.

Grunnopplæring

Opplæringsloven regulerer grunnskole og videregående opplæring, og har som formål å sikre god opplæring i et trygt miljø for barn, ungdom og voksne. Alle elever har rett til tilpasset opplæring og et skolemiljø som fremmer trivsel og læring. Elever med annet morsmål enn norsk har rett til særskilt språkopplæring. Barn som kommer til Norge skal som hovedregel plasseres på aldersriktig trinn og har samme rettigheter som andre elever, inkludert rett til opplæring ved nærskolen og beskyttelse mot diskriminering. Ungdom og voksne som ikke har rett til videregående opplæring, og ikke lenger har rett til grunnskoleopplæring, har rett til forberedende opplæring for voksne. Voksne som har rett til individuell tilrettelagt opplæring, er beskrevet i opplæringsloven.

Det tverrfaglige tema *Folkehelse og livsmestring* i læreplanene skal gi elever og innvandrere ferdigheter til å ta vare på egen helse og livssituasjon, og gjøre gode valg. Temaet omfatter blant annet levevaner, rus, seksualitet og psykisk helse.

Grunnleggende ferdigheter i skolen er de fem ferdighetene som er nødvendige for læring i alle fag:

1. Å kunne lese
2. Å kunne skrive
3. Å kunne regne
4. Å kunne uttrykke seg muntlig
5. Å kunne bruke digitale verktøy

Disse ferdighetene skal utvikles gjennom hele skoleløpet og integreres i alle fag. Opplæring i digitale ferdigheter er viktig for å hindre sosialt utenforskning og styrke psykisk helse. Digital kompetanse er en nøkkel til arbeid og selvstendighet, og mangel på slike ferdigheter kan hindre innvandrere i å få jobb og delta aktivt i samfunnet.

De som har behov for det, har rett til særskilt språkopplæring (se definisjon).

Opplæringsloven sier at de som har fullført videregående opplæring i et annet land, men som ikke får godkjent opplæringen som studiekompetanse eller yrkeskompetanse i Norge, har rett til å få videregående opplæring. Her gjelder også retten til særskilt språkopplæring frem til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen.

Opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Integreringsloven definerer voksne mellom 18 og 67 som enten har rett eller plikt til opplæring i norsk og/eller samfunnskunnskap. Formålet med integreringsloven er at innvandrere skal integreres tidlig i det norske samfunnet og bli økonomisk selvstendige. Innvandrere skal få gode norskunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en stabil tilknytning

til arbeidslivet. Loven definerer rett og plikt til norskopplæring, kompetansekartlegging, karriereveiledning og introduksjonsprogram. I introduksjonsprogrammet ligger de obligatoriske elementene foreldreveiledning og kurs i livsmestring. Innvandrere på 67+ har ikke rett til norskopplæring.

Status i Namsos

Barnehage

Namsos kommune har ni private barnehager og ti kommunale barnehager. I Namsos er 10 prosent av alle barn som går i barnehage minoritetsspråklige. Nasjonalt er tallet 20 prosent.

Ved bosetting av flyktninger har Namsos kommune løpende inntak i barnehage, så lenge det er tilgjengelige plasser.

Andel av *alle minoritetsspråklige* barn som går i barnehage:

Namsos (2-5 åringer)	75-80 %
Nasjonalt (3-5 åringer)	97,4 %

Deltakelse i barnehage er positivt for minoritetsspråklige barns språkutvikling, skoleresultater og integrering. Drange og Havnes (2015) har funnet ut at barn som starter i barnehage ved 15 måneders alder presterer bedre på lesing og regning ved 7-årsalder, sammenlignet med om de starter i barnehage når de er 19 måneder.

Grunnskole

Kommunen har fire Barneskoler, seks kombinerte barne- og ungdomsskoler og to rene ungdomsskoler. Tre av Barneskolene og to av ungdomsskolene ligger i sentrum. Antall elever med særskilt norskopplæring i grunnskole i Namsos, er prosentvis likt nasjonalt. Vedtakene om særskilt norskopplæring sier ingenting om bruk av timer, personell eller gruppestørrelser. I Namsos er det to baseskoler, en for barnetrinn og en for ungdomstrinn. Der blir alle minoritetsspråklige elever samlet for å gå i samme klasse. De får norskopplæring og tospråklig fagopplæring i basen, og følger ordinær klasse i praktisk-estetiske fag. Dette gjør at disse elevene ikke nødvendigvis får gå på sin nærskole.

Grunnskolepoeng er en samlet poengsum beregnet ut fra alle standpunkt- og eksamenskarakterene på vitnemålet, og danner grunnlag for opptak til videregående skole. Karakternivå i grunnskolen har en positiv sammenheng med fullføring av videregående opplæring. Det er systematiske forskjeller i gjennomsnittlige grunnskolepoeng for barn med ulik innvandrerbakgrunn.

Innvandrere har i snitt lavere resultater etter fullført grunnskole enn den øvrige befolkningen (SSB).

Videregående skole

I kommunen ligger det en videregående skole. Den er sentrumslokalisert. 51(7,8 %) ungdommer har fått innvilget rett til særskilt språkopplæring. Denne skolen har også et tilbud for nylig ankommende ungdommer (innføringsklasse). Skoleåret 25/26 er det 16 deltakere i den klassen.

I tillegg har den videregående skolen tilbud om opplæring for voksne. Totalt er antallet på voksenopplæringa 134, hvorav 93 er minoritetsspråklige.

Gjennomføring av videregående opplæring i løpet av 5-6 år for ungdom med innvandringsbakgrunn:

Namsos	Begge kjønn 69 %	
Nasjonalt	Gutter 58 %	Jenter 73 %

Ungdom med innvandrerbakgrunn mellom 15-29 år som er utenfor utdanning og arbeid:

	Gutter	Jenter
Namsos	25 %	31 %
Nasjonalt	21 %	25 %

Norskopplæring

Opplæringssenter for voksne er også lokalisert i sentrum. Her gis tilbud om norskopplæring, forberedende opplæring for voksne og individuell tilrettelagt opplæring for voksne. Dette kan være elementer i introduksjonsprogrammet, men ikke alle innvandrere er tilknyttet det. Deltakerantallet på opplæring varierer stort fra år til år, ved utgangen av 2024 var det ca 200 deltakere i norskopplæring og 49 i forberedende opplæring for voksne inkludert individuell tilrettelagt opplæring for voksne. Etter endt opplæring kan/skal innvanderne ta norskprøven, som er delt i muntlig, skriftlig, lytte og lese. Deltakerne kan ha forskjellige norskmål, alt etter utdanning og mål. De fleste har B1 eller B2 som mål i muntlig. I 2024 var resultatene slik i Trøndelag:

B1	34,4 %
B2	13,3 %

I kommunebildet Statsforvalteren har laget over Namsos, beskriver de at tilbud om yrkesrettet kvalifisering og supplerende norskopplæring kan være viktig for personer med innvandrerbakgrunn, bl.a. for å forebygge utenforsk og avhengighet av offentlige ytelsjer.

Hovedfunn medvirkning:

- Tilby opplæring for seniorer – samarbeid mellom kommunen og frivilligheten.
- Tilby språk- og arbeidslivsoppfølging i prøvetiden hvis en bedrift tilbyr ansettelse.
- Legge til rette for praksisplasser
- Kartlegge egenskaper, interesser og kunnskap av deltakere
- Arrangere språkkafe, språkaktiviteter og ordlek.
- Foreldre i skole og barnehage bør aktivt se og invitere med barn
- Gi tilstrekkelig norskopplæring
- Tilby fleksible norskkurs
- Organisere digitale kurs som kan hjelpe i hverdagsliv
- Øke innsats mot innvandrerkvinner uten jobb/skole

Utfordninger

- Lav andel minoritetsbarn i barnehage i alderen 1 år.
- Det er bare et årlig opptak i barnehage
- Få innvanderforeldre møter opp på foreldremøter
- Å få til en god særskilt språkopplæring og tospråklig fagopplæring (bruk av baseskoler) Språkassisterter på ulike språk og med fagkompetanse mangler.
- God norskopplæring på ulike arenaer og for ulike aldersgrupper (mange deltakere bruker opp/mister/mangler rettigheter til norskopplæring pga andre pålagte tiltak)
- Arbeidsinnvandrere, samt deres partnere, har ikke rett til norskopplæring.

Hovedmål	Delmål	Indikator
Sikre at alle bosatte flyktninger og innvandrere oppnår kompetanse og kvalifikasjoner som gir dem mulighet til å fullføre utdanning og kvalifisere seg for arbeidslivet.	<p><i>Øke andelen minoritetsspråklige barn i barnehage.</i></p> <p><i>Sikre nødvendig barnepass og samtidig trivsel og læring i barnehage og SFO.</i></p> <p><i>Kartlegge tidligere utdanning, arbeidserfaring og språkferdigheter for å gi karriereveiledning som øker muligheten for utdanning eller arbeid.</i></p>	<p>Barnehage-deltakelse</p> <p>Antall barn med særskilt språkopplæring</p> <p>Grunnskolepoeng</p> <p>Antall tospråklige lærere</p> <p>Antall lærere med andrespråkpedagogikk</p>

	<p><i>Styrke norskopplæring og fagopplæring for deltagere/elever i hele opplæringsløpet.</i></p> <p><i>Øke andelen unge og voksne innvandrere som fullfører videregående opplæring eller annen formell utdanning.</i></p> <p><i>Gi fleksibel opplæring og veiledning som fører til arbeid som ikke krever å gå gjennom det formelle utdanningssystemet.</i></p> <p><i>Øke digital kompetanse blant voksne innvandrere for deltagelse i utdanning og arbeid.</i></p>	<p><i>Antall barn med innvandrerbakgrunn som fullfører vgs.</i></p> <p><i>Antall deltagere som når det individuelle norskmålet for voksne</i></p> <p><i>Antall deltagere som kommer ut i lønnet arbeid.</i></p> <p><i>Antall deltaker som er med på digitale kurs.</i></p>
--	---	--

Strategier:

For kommune:	For sivilsamfunnet:
<ul style="list-style-type: none"> • Legge til rette for god kartlegging og karriereveiledning med utgangspunkt i medbrakt erfaring og kompetanse. • Legge til rette for realkompetanseurdering. • Legge til rette for at både sosiale, språklige og faglige ferdigheter utvikles og ivaretas i skolen. • Gi fleksibel og god norskopplæring. • Legge til rette for god informasjon om barnehage og skole for foreldre med innvandrerbarn. • Lage velkomsttilbud for alle innvandrere! • Gi god språk- og fagopplæring. 	<ul style="list-style-type: none"> • Motivere for språklæring, skole og utdanning. • Snakke norsk med innvandrere. • Skape flere møteplasser. • Involvere innvandrere på kulturarrangementer. • Finne eller skaffe praksisplasser. • Informere og hjelpe til med spørsmål ang opplæring og jobbmuligheter. • Invitere innvandrere med på kulturarrangementer. • Gjøre innvandrere kjent i nærmiljøet.

• Gjennomføre kartlegging og karriereveiledning av alle innvandrere.• Ha god kontakt med innvanderforeldre.• Informere og hjelpe til med spørsmål ang opplæring og jobbmuligheter.• Hjelpe til i søkeradsprosess mtp godkjenning av utdanning fra utlandet.	

2.1.3 Arbeid og rekruttering

Beskrivelse av innsatsområde:

«Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid» gjelder for mange innvandrere som kommer til Norge. Den har som formål å integrere innvandrere i det norske samfunnet, gjennom å legge til rette for at de får gode norskkunnskaper og kunnskap om norsk samfunnsliv. Et tilleggsformål er å bidra til at innvandrere blir økonomisk selvstendige.

Stortingsmeldingen «Om integreringspolitikken: Stille krav og stille opp» sier at sysselsettingsnivået blant innvandrere er lavere enn i befolkningen ellers. Årsak til innvandring og landbakgrunn spiller inn på deltagelse i arbeidslivet, i tillegg til botid, kjønn og alder. Lavest deltagelse er blant flyktninger og familiegjenforente til disse, høyest er hos arbeidsinnvandrere. Vanligvis har innvandrermenn høyere deltagelse enn innvandrerkvinner. En som er ung når han blir bosatt i Norge, har større sysselsettingsrate enn de som er eldre når de blir bosatt. Innvandrere er blant de som har høyest andel midlertidig ansettelse og deltid. De er også overrepresentert i lavinntekststyrker.

For å bøte på dette er Regjeringens hovedmål for integreringsarbeidet å få flere i arbeid, bygge fellesskap, fremme likestilling og bekjempe negativ sosial kontroll. Regjeringen definerer 4 hovedtrekk; styrket samarbeid og samordning, økt formell kompetanse, bedre norskferdigheter og styrket deltagelse i arbeidslivet. Arbeid er en nøkkel til integrering, selvstendighet og sosial deltagelse. For innvandrere representerer arbeidslivet ikke bare en inntektskilde, men også en vei inn i samfunnet – en arena der språk, kultur og fellesskap møtes. Likevel står mange innvandrere overfor betydelige barrierer når de forsøker å komme inn på det norske arbeidsmarkedet.

FNs bærekraftmål som er relevante for området

Status i Namsos kommune i dag:

Om arbeidsmarkedet i Namsos

I Namsos jobber en stor andel av de sysselsatte inne helse – og sosialtjenester, varehandel, bygg – og anlegg og undervisning. Namdalens har et relativt godt forhold mellom arbeidssøkere og tilgjengelige stillinger. Samtidig kom det frem i Navs bedriftsundersøkelse for 2025 at flere arbeidsgivere sliter med å finne kvalifiserte søker. Demografiutfordringene, med flere eldre i årene framover, gjør at det trengs flere ansatte innenfor denne sektoren.

I 2024 var i Namsos er 40 prosent av ukrainere i arbeidsforhold, noe som er høyere enn gjennomsnittet i Trøndelag og landet ellers.

Arbeidssøkere i Nav og Ukrainske i arbeid

I Namdalens har 47 prosent av alle registrerte arbeidssøkere innvandrerbakgrunn. Det jobbes aktivt med arbeidsinkludering gjennom et tett og godt samarbeid med Nav, Innvandrertjenesten og Namdal næringsforening. Regionen er nest best i Trøndelag på andelen fordrevne fra Ukraina som er i arbeid.

Informasjonsarbeid

I samarbeid med Namdal Næringsforening arrangeres "Ny i Namsos" på Namsos folkebibliotek. Her kan man blant annet få info om jobbmuligheter og næringsliv, i tillegg til annen nyttig info.

Namsos Kommune som arbeidsgiver

Ifølge Namsos Kommune sin kompetansestrategi for 2020 – 2023 skal kommunen sørge for økt sysselsetting og inkludering av mennesker med utenlandsk opprinnelse.

Hovedfunn fra medvirkning:

Fra medvirkningsprosessene kom det flere tips til integrering i arbeidslivet:

- Bruke ressurser på kursing og opplæringsprogram i jobben.
- Mentor/veilederordning bør brukes i den forbindelse.
- Kommunen må tilby flere praksisplasser, lærlingeplasser og ansette flere med minoritetsbakgrunn.
- Samarbeide med arbeidsgivere og Namdal Næringsforening om sysselsetting og informere om eksisterende tiltak.
- Sette inn innsats mot innvandrerkvinner uten jobb/skole.

Utfordringer:

1. Mangel på kvalifiserte søkeres med riktig kompetanse.
2. Økt behov for arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren.
3. Lav språkkompetanse hindrer deltakelse i arbeidslivet.
4. Eldre flyktninger har behov for tilpasset opplæring og arbeidstrening.
5. Manglende mangfoldskompetanse hos arbeidsgivere.
6. Underutnyttelse av befolkningens samlede ressurser.

Hovedmål	Delmål	Indikator
Flere innvandrere med en god og stabil tilknytning i arbeidslivet.	<i>Fokusere på mangfold og inkludering ved rekruttering</i> <i>Informasjon til arbeidsgivere om støtteordninger</i>	<i>Andelen minoritetsspråklige i arbeid gjenspeiler befolknings-sammensetningen i kommunen, inkludert ledende stillinger.</i>
	<i>God oppfølging på arbeidsplassen</i>	<i>Andel deltagere som er i arbeid etter endt introduksjonsprogram</i>
	<i>Hindre utstøting fra arbeidslivet</i>	<i>Antall deltagere i arbeidsrettede tiltak via Nav.</i>
	<i>Opprettholde og aktivt bruke lokale samarbeidsavtaler</i>	<i>Antall kommunale enheter som tilbyr praksisplasser til innvandrere.</i>
	<i>Legge til rette for rekvalifisering for de i målgruppen.</i>	<i>Antall deltagere som følges opp med yrkesnorsk.</i>
		<i>Antall innvandrere som mottar sosialhjelp.</i>
		<i>Antall innvandrere som er helt eller delvis arbeidsledig.</i>

Strategier

For kommunen	For sivilsamfunnet
<ul style="list-style-type: none"> • Skape arbeid og aktivitet for alle uansett funksjonsevne, kjønn eller alder. • Tilby flere kommunale praksis- og lærlinge-plasser • Følge opp personer i praksis tett og systematisk. • Samarbeide tett med næringslivet for å skape flere muligheter. • Ha fokus på mangfold og inkludering når nye ansatte rekrutteres, også til stillinger i ledelsen. • Samarbeide med EINA og Namdal regionråd for kvalifisering og kompetansematch. • Styrke språk- og arbeidslivsopplæring 	<ul style="list-style-type: none"> • Å være inkluderende på arbeidsplassen - fremme mangfold og kulturforståelse. • Å skape nye arbeidsplasser, for eksempel gjennom sosialt entreprenørskap eller frivillige initiativer.

2.1.4 Folkehelse, levekår, økonomi og bolig

Beskrivelse av innsatsområde:

Folkehelse handler om hvordan folk har det – både fysisk og psykisk – og hvordan livssituasjonen påvirker helsa. Innvandrere har ofte dårligere helse og lavere livskvalitet enn resten av befolkningen, og mange sliter med psykiske utfordringer.

I hverdagen er folkehelse hva vi spiser, hvordan vi lever, hvem vi har rundt oss, økonomien vår, miljøet vi bor i og hvor lett det er å få hjelp når vi trenger det. Målet er å hindre sykdom, gjøre livet bedre og sørge for at alle har like muligheter til god helse.

For å forstå folkehelsa ser vi på ting som hvem som bor i området, hvordan folk bor og lever, hvordan nærmiljøet er, hvordan folk tar vare på helsa si, og hvor mange som blir skadet eller syke.

Levekår handler om de ytre rammene folk lever under – som økonomi, bolig og jobb. Mange med innvanderbakgrunn møter ekstra utfordringer, som lav inntekt, lite kontakt med arbeidslivet og dårlige boforhold.

FNs bærekraftmål som er relevante for området

Status i Namsos kommune i dag:

Økonomi

I 2023 levde 8,1 prosent av befolkningen i Namsos i husholdninger med lavinntekt. Andelen innvandrere som lever i lavinntekt er høyere enn befolkningen ellers. Over halvparten av barn som lever i lavinntektsfamilier har innvanderbakgrunn. Namsos kommune har flere støtteordninger for å utjevne økonomiske forskjeller for barnefamilier, slik som redusert foreldrebetaling i barnehage og SFO, bostøtte fra Husbanken, Fritidskonto og BUA.

Nav

Nav Midtre Namdal leverer både statlige og kommunale tjenester til innbyggerne i Namsos. Den kommunale delen av Nav har økonomiske støtteordninger ved at alle kan søke om økonomisk råd - og veiledning. Dette innebærer også gjeldsrådgivning.

Nav Midtre Namdal behandler søknader om økonomisk sosialhjelp, som er en kommunal ytelse. Økonomisk sosialhjelp gis til personer som ikke har nok inntekt til å dekke sine nødvendige utgifter.

Generelt i Norge er det en økning i andelen som mottar økonomisk sosialhjelp. Fra 2023 til 2024 økte andelen sosialhjelprmottakere i Norge med 9 prosent, samtidig som sosialhjelpsutbetalingene i Norge økte med 21 prosent. I Namsos skjer samme økning. I 2024 mottok 7 prosent av befolkningen i Namsos mellom 18 og 67 år sosialhjelp. Andelen flyktninger i Namsos som mottar sosialhjelp har økt hvert år siden 2018. I Namsos har vi noe flere sosialhjelprmottakere sammenlignet med andre kommuner.

Å forebygge andelen som mottar sosialhjelp handler om å gjøre personer i stand til å klare seg selv økonomisk gjennom egen inntekt.

Bolig

Hovedmålet for boligpolitikken i Namsos er at alle har en egnet bolig. Dette er beskrevet i Namsos sin boligpolitiske plan for 2024 – 2029. Personer som har utfordringer med å finne egnet bolig har mulighet til å søke om kommunal bolig. Namsos kommune har et eget boligkontor som forvalter kommunale boliger. Boligkontoret forvalter også startlån fra Husbanken.

I Namsos er 5,9 prosent av den totale boligmassen kommunale boliger. Dette er noe høyere andel kommunale boliger enn gjennomsnittet for Trøndelag.

Trangboddhet er en indikator på levekår. Andelen innvandrere som bor trangt i Namsos er på 23,9 prosent. Andelen som bor trangt i Namsos er noe høyere enn gjennomsnittet for Trøndelag.

Bosetting av flyktninger

Ifølge mål - og strategidokument for 2020-2024, skal bosetting av flyktninger skje spredt i kommunen for å unngå fortetting av kommunale boliger. Samtidig trenger de fleste nyankomne flyktninger å benytte kollektivtransport for å delta på skole, jobb og andre aktiviteter.

Bosetting av flyktninger skjer i leide kommunale boliger, eller private utleiere som leier ut via kommunen. Flyktninger som bosettes i Namsos kommune kan få boveiledning av Innvandrertjenesten.

Fra leie til å eie

En strategi for å oppnå målet om egnet bolig til alle, er at flere eier boligen de bor i. Namsos kommune har virkemidler for at flere skal kunne eie sin egen bolig. Gjennom startlån fra Husbanken kan personer som ikke får lån i vanlig bank likevel få mulighet til å eie bolig.

I 2024 eide 54 posent av innvandrere i Namsos bolig. Tallet for befolkningen i Namsos unntatt innvandrere er på 80 prosent. Det er derfor betydelig lavere andel innvandrere som eier bolig sammenlignet med innbyggere som ikke er innvandrere. Andelen innvandrere i Namsos som eier egen bolig ligger nært mot snittet i Norge.

Tverrfaglig arbeid i Namsos kommune

Namsos kommune har som mål å styrke tverrfaglighet i det forebyggende arbeidet for aldersgruppen 0 – 24 år med spesiell oppmerksomhet på utjevning av forskjeller, forhindre utenforsk og motvirke barnefattigdom.

Per i dag er det tett samarbeid mellom enheter som jobber med Innvandrere. Det er etablert arena for samarbeid mellom Boligkontor, Opplæringssentret, Innvandrerjenesten og Nav. Det er også integreringsfremmende samarbeid med andre relevante aktører, som for eksempel Namdal Næringsforening.

For å sikre at barn og unge får den hjelpen de trenger, følger Namsos kommune BTI-modellen. BTI står for bedre tverrfaglig innsats. Gjennom BTI styrkes arbeidet i kommunen med tidlig innsats, samordnede tjenester og foreldreinvolvering. BTI er et tiltak rettet mot alle barn og unge i Namsos kommune, men kan også være en styrke i integreringsarbeidet.

Hovedfunn fra brukermedvirkning:

Tverretatlig samarbeid og informasjonsdeling er viktig for å fremme integrering. Manglende kunnskap om hverandres tjenester og kulturforståelse kan være en utfordring i samhandlingen.

Utfordringer knyttet til diskriminering, isolasjon, og boligkonsentrasjon kan motvirkes ved å bruke hele kommunen til spredt bosetting og følge den boligpolitiske handlingsplanen.

Det er viktig med gode, egnede boliger – ikke bare et sted å bo, men et hjem.

Innvandrere kan få veiledning om hvordan man lever og bor i Norge og Namsos.

Kommunen kan gi veiledning og bistand til personer som ikke har førerkort og bil, for eksempel ved å tilby transport til aktiviteter og veilede på kollektivtilbud.

Utfordringer:

- Det er høyere andel innvandrere med lavinntekt enn befolkningen ellers.
- Økende behov for økonomisk sosialhjelp.
- Lavere boligstandard og trangboddhet blant innvandrere.
- Lav boligeierandel blant innvandrere.
- Behov for styrking av koordinert og tidlig innsats, for å forhindre utenforsk blant barn og unge med innvanderbakgrunn.

Hovedmål

Delmål

Indikator

Redusere økonomiske forskjeller og familiefattigdom Sikre egen og stabil bolig for alle	<i>Øke yrkesdeltakelsen blant personer med innvandrerbakgrunn gjennom kvalifisering og arbeidsrettede tiltak.</i> <i>Styrke og målrettede støtteordninger for barnefamilier med lav inntekt for å motvirke barnefattigdom.</i> <i>Redusere trangboddhet blant innvandrere ved hjelp av boligsosiale virkemidler og spredt bosetting.</i> <i>Øke andelen boligeiere med innvandrerbakgrunn gjennom informasjon, veiledning og startlån.</i> <i>Tilby individuelt tilpasset veiledning og oppfølging for å fremme økonomisk selvstendighet.</i> <i>Styrke samarbeidet mellom Nav, boligkontor og andre tjenester for helhetlig oppfølging av innvandrere i sårbare situasjoner.</i>	<i>Andelen innvandrere i jobb.</i> <i>Andel innvandrere som lever i vedvarende lavinntekt.</i> <i>Andel innvandrere som bor trangt.</i> <i>Andel innvandrere som eier boligen sin.</i> <i>Andelen innvandrere som mottar økonomisk sosialhjelp.</i>
--	--	---

Strategier

For kommunen	For sivilsamfunnet:
<ul style="list-style-type: none"> • Gjøre støtteordninger kjent og tilgjengelige, og følge opp familier med lav inntekt. • Bruke boligsosiale virkemidler og sikre egnede boliger fordelt over hele kommunen. • Informere og veilede om startlån og muligheter for å eie egen bolig. • Tilby individuelt tilpasset økonomisk veiledning og gjeldsrådgivning. • Sikre god samhandling og kunnskapsdeling mellom 	<ul style="list-style-type: none"> • Gi alle like muligheter på privat leiemarked, uavhengig av bakgrunn. Innbyggere med mulighet for det kan leie ut bolig via kommunen. • Gi hjelp til nye naboer, si hei og invitere på aktiviteter. • Informere om og inkludere barn og familier i aktiviteter uavhengig av økonomi.

tjenester som jobber med innvandrere.	
---------------------------------------	--

3. Kunnskapsgrunnlag og medvirkning

Vi har samlet kunnskap fra statistikk, forskning, kommuneansatte, frivillige organisasjoner, medvirkningsprosess med innbyggere, og personer med innvanderbakgrunn. Kunnskapsgrunnlaget bygger også på internasjonale føringer, nasjonalt lovverk, strategier, regionale og lokale planer, samt analyser og forskning fra blant annet SSB, Nav, IMDi, OsloMet og FHI.

3.1 Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget er fundamentet for temaplanen og sikrer at våre mål og tiltak er basert på oppdatert og relevant informasjon. Det blir brukt til å:

- **Definere utfordringer og muligheter** knyttet til integrering i kommunen.
- **Prioritere innsatsområder** ved å koble lokale behov med nasjonale og internasjonale føringer.
- **Utforme mål og strategier** som er realistiske og tilpasset kommunens situasjon.
- **Legitimere beslutninger** gjennom dokumentert kunnskap og bred medvirkning.
- **Sikre helhetlig tilnærming** til integrering, der språk, helse, tilhørighet og samfunnssdeltakelse vektlegges sammen med økonomisk selvforsørgelse.

To sentrale aktører når det gjelder integrering er mer styrende enn enkeltstående lover eller lokale planer. Vi beskriver nærmere FNs bærekraftsmål og IMDi.

3.1.1 FNs bærekraftsmål

I 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Målene gjelder for alle land og er felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. I kommuneplanens samfunnssdel kobles FNs bærekraftsmål sammen med de seks bærebjelkene for planarbeid i Namsos kommune.

I arbeidet med integrering i Namsos kommune har vi valgt å fokusere på 10 av disse målene, fordi de er særlig relevante for lokal innsats knyttet til inkludering, likeverd, utdanning, arbeid og sosial trygghet.

- 1. Utrydde fattigdom "Alle mennesker skal ha mulighet til et verdig liv uten fattigdom. Dette innebærer tilgang til grunnleggende tjenester, utdanning og arbeid"
- 3. God helse og livskvalitet. - "Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder."
- 4. God utdanning. - "Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle".
- 5. Likestilling mellom kjønnene - "Sikre like rettigheter og muligheter for kvinner og menn, og bekjempe diskriminering og vold basert på kjønn"
- 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst - "Fremme inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendige arbeidsforhold for alle"
- 9. Industri, innovasjon og infrastruktur "Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon"
- 10. Mindre ulikhet – "Redusere ulikhet i og mellom land"
- 11. Bærekraftig byer og lokalsamfunn - "Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige"
- 16. Fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner - "Bygge inkluderende samfunn med rettferdighet, trygghet og sterke institusjoner som ivaretar rettigheter for alle"
- 17. Samarbeid for å nå målene - "Styrke virkemidlene som trenger for å gjennomføre arbeidet, fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling".

3.1.2 IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet)

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) er underlagt Kunnskapsdepartementet og har ansvar for å gjennomføre regjeringens integreringspolitikk i samarbeid med kommunene.

IMDis hovedoppgaver:

- Samarbeide med kommunene om bosetting, norskopplæring og kvalifisering av flyktninger og familiegjenforente.
- Følge opp introduksjonsloven og forvalte økonomiske virkemidler innen integrering og mangfold.
- Være nasjonal myndighet for tolker i offentlig sektor.
- Følge opp regjeringens handlingsplan mot tvangsekteskap.
- Påvirke offentlige tjenester til å tilpasse seg befolkningens mangfold.

Kommunenes rolle:

Hvert år anmoder IMDi kommunene om å bosette flyktninger. Kommunestyret vedtar hvor mange flyktninger kommunen har kapasitet til å ta imot. Anmodningen bygger på kriterier som resultater i introduksjonsordningen og mulighet for arbeid. Regjeringens mål er at 70 prosent av deltakerne i Introduksjonsprogrammet skal være i jobb eller utdanning etter to år. Kommunen er ansvarlig for bosetting, tidlig kvalifisering, introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnuskunnskap etter integreringsloven.

3. 2 Medvirkningsprosess

Medvirkning er en grunnleggende forutsetning i et lokaldemokrati, og gir befolkningen muligheten til å medvirke til bedre planløsninger. FNs bærekraftsmål nr.17 framhever viktigheten av samarbeid og ansvar for helheten, for at bærekraftsmålene skal nås. Barnekonvensjonen artikkel 12 fastslår at barn og unges rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter. Siden den gruppen ikke har stemmerett, må deres stemme sikres spesielt i medvirkningsprosessene.

Medvirkningsprosessen til temaplan for integrering har foregått gjennom flere ulike innspillsmøter, hvor spørsmålet "Når oppnår vi vellykket integrering?" ble stilt. Stikkord for temaet ble gjort kjent, som et mulig utgangspunkt for individuelle innspill og dialogen i rommet eller rundt bordet. Innspillene ble delt inn i hva Namsos kommune som organisasjon kan bidra med, hva innbyggerne, privat næringsliv og frivilligheten kan gjøre, sett opp mot integrering.

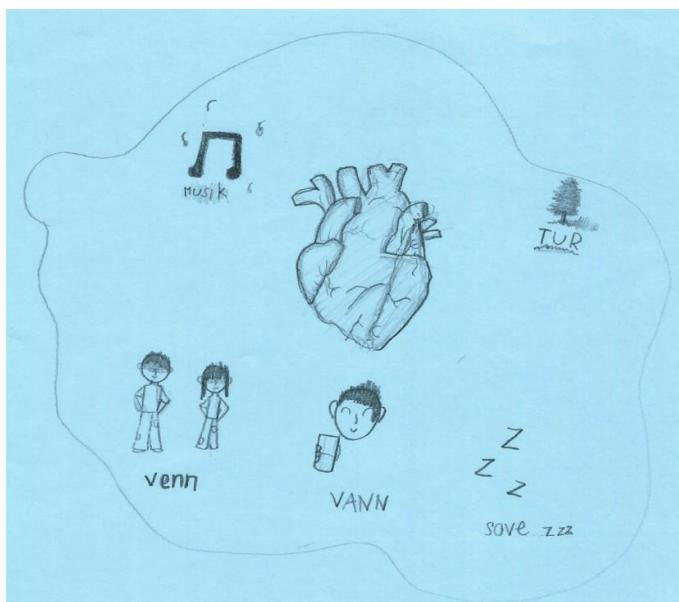
Innbyggernes medvirkning til temaplan integrering:

- Innspillsmøter med Eritreisk forening, Sudansk forening, Den norske kirke, Moskeen i Namsos, frivilligrådet, idrettsrådet, Norsk Folkehjelp, bosatte flykninger, arbeidsinnvandrere, politiet, Olav Duun videregående skole, Karrieresenteret og barn i grunnskolen.
- Det har vært innspillsmøter med berørte kommunale virksomheter, for å få en opplevelse av status og muligheter.
- Det er gjennomført politisk verksted i utvalg for folk, eldrerådet og rådet for personer med funksjonsnedsettelse,
- Samtaler med innvandrere og flyktninger gjennomført av Innvandrertjenesten og Namsos opplæringssenter.

Barn og unges medvirkning til temaplan integrering:

- Innspillsmøte med ungdomsrådet i Namsos.
- Metoden "Splotting" i innføringsklassen hos Høknes Barneskole. (SPLOT står for Sted, Person, Læring, Observasjon og Tråkk).

4. Rammeverk for vår lokale integreringspolitikk

Vår lokale integreringspolitikk er rammet inn av en rekke lovverk og føringer - både på internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

Internasjonale bestemmelser:

- [FNs bærekraftsmål](#)
- [FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter](#)

Lovverk:

- [Barnehageloven](#)
- [Forskrift om rammeplan for barnehager](#)

- [Folkehelseloven](#)
- [Integreringsloven](#)
- [Likestillings- og diskrimineringsloven](#)
- [Opplæringsloven](#)
- [Sosialtjenesteloven](#)

Andre nasjonale føringer:

- [Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold \(2021-2024\) - regjeringen.no](#)
- [Fritidserklæringen](#)
- [Hverdagsintegrering - Strategi for å styrke sivilsamfunnets rolle på integreringsfeltet 2021-2024](#)
- [Hvordan går det med integreringen i Norge – indikatorrapport 2025 – IMDi](#)
- [Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet \(IMDi\)](#)
- [Integrering gjennom kunnskap – Regjeringens integreringsstrategi 2019-2022](#)
- [Meld. St. 10 \(2011–2012\) - Kultur, inkludering og deltaking](#)
- [Meld. St. 17 \(2023-2024\) - Om integreringspolitikken: stille krav og stille opp](#)
- [Regjeringens handlingsplan mot rasisme og diskriminering på grunn av etnisitet og religion 2020-2023 - regjeringen.no](#)

Regionale føringer:

- [Temaplan for integrering, Trøndelag fylkeskommune](#)
- [Trøndelagsplanen 2019-2030](#)

Lokale føringer og kunnskapsgrunnlag:

Statistikk og analyser:

- [Barnehager – SSB](#)
- [Bedriftsundersøkelsen – Nav](#)
- [KommuneProfilen \(SSB-basert\): husholdninger, familier og kommunale boliger](#)
- [Levekårsundersøkelsen, 2024 -SSB](#)
- [Statistikkbanken tabell 11093 – Husholdninger etter trangboddhet](#)
- [Statistikkpakke - NAV Trøndelag](#)
- [Tall og statistikk over innvandring og integrering | IMDi](#)
- [Trøndelag i tall](#)
- [Økonomi og levekår – IMDi](#)

Veiledere og rapporter:

- [Fem integreringstiltak som fungerer | OsloMet](#)
- [Helse blant barn av innvandrere i Norge \(Prosjekt 2019–2026\) – FHI](#)
- [Hvordan måle integrering – Rapport 2019- Proba samfunnsanalyse for IMDI](#)
- [Knekk inkluderingskoden!](#)
- [Migrasjonshelse – Folkehelseinstituttet \(FHI\)](#)
- [NOU 2021:2 Arbeid – IMDI](#)
- [Rapport: Kartlegging av opplevd diskriminering i fem norske kommuner – Proba samfunnsanalyse og NIBR \(OsloMet\) for IMDI](#)
- [Rapport om folkehelse og integrering | IMDI](#)
- [Sosial integrering | IMDI.](#)
- [Stadig flere mottar økonomisk sosialhjelp – SSB](#)
- [Veileder for fattigdom – Bufdir](#)
- [Veileder: Hvordan kan kommuner kartlegge rasisme og diskriminering? | IMDI](#)

Planer som er særlig relevante for Temaplan Integrering:

- [Boligpolitisk plan, 2024-2029](#)
- [Budsjett og økonomiplan](#)
- [Folkehelseprofil eller oppvekstprofil - Helsedirektoratet](#)
- [Forebyggende plan 2024-2027](#)
- [Kommunal handlingsplan for idrett og friluftsliv 2025–2028](#)
- [Kommunal planstrategi 2024-2027](#)
- [Kommuneplanens arealdel.](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032.](#)
- [Kulturplan 2023-2028](#)
- [Plan for et helhetlig oppvekstmiljø 2023–2028](#)
- [Politiske møter – Fylkesting 2023–2027 \(06.-07.12.2023\)](#)

Fagkilder:

- Buli-Holmberg, J. & Nilsen, S. (2023). *Inkluderende praksiser i skolen – intensjoner og sentrale aktører*. Cappelen Damm Akademisk
- Drange, N. & Havnes, T. (2015). *Barnehage for de minste og tidlige lese- og regneferdigheter*. Søkelys på arbeidslivet 11 Vol 32. s. 283-297
- [Læring og trivsel | udir.no](#)

**Sammen
skaper vi
muligheter**

E-post:
postmottak@namsos.kommune.no

Tlf. sentralbord:
74 21 71 00

Postadresse:
Stavarvegen 2, 7856 JØA

Besøksadresse:
Søren R. Thornæs veg 10

Hjemmeside:
namsos.kommune.no

